

**INFORMACE O VYDANÝCH PRÁVNÍCH
PŘEDPÍSECH, ČLÁNCÍCH A PUBLIKACÍCH,
STANOVISKA A METODIKY MMR**

SBÍRKA ZÁKONŮ 2019

Částka 44 – čís. 98

Zákon, kterým se mění zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 1. 5. 2019.

Částka 47 – čís. 110

Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

Účinnost od 24. 4. 2019.

SERIÁLOVÉ PUBLIKACE

PRÁVNÍ ROZHLEDY

č. 10/2019

BROŽ, Jan. Tak jak tedy soudně přezkoumávat souhlasy dle stavebního zákona?

Příspěvek kriticky hodnotí otázku soudní kontroly tzv. souhlasů dle stavebního zákona (§ 96, § 96a, § 106, § 122, § 127, § 128).

PRÁVNÍ RÁDCE

č. 7–8/2019

STAŇKOVÁ, Kateřina – KOPA, Martin. Ústavní soud podpořil inovace při územním plánování

Článek se věnuje nálezu Ústavního soudu týkajícího se použití tzv. regulačních bublin (regublin) v územním plánu Pece pod Sněžkou.

ePRAVO.CZ

JANOŠEK, Vladimír. Odpovědnost obce za škodu způsobenou stavebníkovi v případě odvolání souhlasu k umístění stavebního záměru na pozemku obce podle § 184a stavebního zákona

Autor se zabývá právním posouzením otázky, zda lze obec shledat odpovědnou za škodu v případě, že stavebníkovi odvolá dříve udělený souhlas k umístění záměru na pozemku obce.

[Publikováno 3. 7. 2019. In: ePRAVO.CZ © EPRAVO.CZ, a. s. 2019 ISSN 1213-189X. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/odpovednost-obce-za-sko-du-zpusobenou-stavebnikovi-v-pripade-odvolani-souhlasu-k-umisteni-stavebni-ho-zameru-na-pozemku-obce-podle-184a-stavebniho-zakona-109551.html>]

PRÁVNÍ PROSTOR.CZ

MARTINKOVÁ, Sandra. Přístup pozemku k veřejné komunikaci při dělení pozemku aneb jak nový výklad § 12 vyhlášky č. 503/2006 Sb. ze strany stavebních úřadů komplikuje praxi

Autorka se zamýšlí nad současnou praxí stavebních úřadů týkající se neudělení souhlasu s dělením pozemku v případech, kdy nově vznikající pozemek nemá přístup k veřejné komunikaci.

[Publikováno 28. 5. 2019. In: PRAVNIPROSTOR.CZ © ATLAS consulting, spol. s r. o. 2019. ISSN 2336-4114. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/obcanske-pravo/pristup-pozemku-k-verejne-komunikaci-pri-dele-ni-pozemku-aneb-jak-novy-vykklad-12-vyhlasky-503-2006-sb-ze-strany-sta-vebnich-uradu-komplikuje-praxi>]

DIVIŠ, Vlastimil. Právní úprava liniových staveb se zaměřením na jejich povolovací proces

Článek se věnuje právní úpravě liniových staveb a zamýšlí se mj. nad připravovanou novelou „liniového zákona“.

[Publikováno 4. 6. 2019. In: PRAVNIPROSTOR.CZ © ATLAS consulting, spol. s r. o. 2019. ISSN 2336-4114. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/spravni-pravo/pravni-uprava-liniovych-staveb-se-zamerenim-na-jejich-povolovaci-proces>]

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

Ombudsmanka upozorňuje na některé problematické body věcného záměru stavebního zákona

Veřejný ochránce práv upozornil v rámci připomínkového řízení k věcnému záměru stavebního zákona na některé problematické body. Jedná se zejména o institut automaticky generovaného rozhodnutí v případech, kdy stavební úřad nerozhodne ve stanovených lhůtách, a problematiku integrace dotčených orgánů.

[Publikováno 3. 7. 2019. Tiskové zprávy. In: OCHRANCE.CZ © Kancelář veřejného ochránce práv 2019. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/aktualne/tisko-ve-zpravy-2019/ombudsmanka-upozornuje-na-nektere-problematicke-body-vec-neho-zameru-stavebniho-zakona/>]

INFORMACE Z VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ SOUDŮ Z OBLASTI STAVEBNÍHO ŘÁDU

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2019 sp. zn. 1 As 370/2018-38

VSTUP NA POZEMEK BEZ VĚDOMÍ VLASTNÍKA

§ 133 odst. 4, § 172 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů

Právní věta:

I. Oprávněná úřední osoba může vstoupit na cizí pozemek nebo do cizí stavby podle § 172 odst. 2 stavebního zákona, jestliže bezprostředně před vstupem má k dispozici takové informace o stavu stavby, na základě nichž lze důvodně předpokládat, že by po bližším ohledání stavby mohlo být vydáno rozhodnutí o nařízení neodkladného odstranění stavby, provedení nutných zabezpečovacích prací nebo vyklizení stavby ve veřejném zájmu.

II. Pojem bezprostřední ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat ve smyslu § 172 odst. 2 stavebního zákona neznamená, že ke škodlivému následku může dojít během několika málo hodin. Je to stav, kdy škodlivý následek může nastat prakticky kdykoliv při kumulaci „vhodných“ faktorů (např. klimatických a konstrukčně zátěžových).

III. Pro závěr, zda se jedná o situaci podle § 172 odst. 2 stavebního zákona, je určující soubor poznatků, který měla oprávněná úřední osoba k dispozici v okamžiku vstupu na cizí pozemek a do cizí stavby, a předpoklad plynoucí z těchto poznatků. Na zákonnost počinání oprávněné úřední osoby nelze zpětně usuzovat na základě skutečností, které byly zjištěny až v rámci kontrolní prohlídky učiněné na základě vstupu na cizí pozemek a do cizí stavby.

Žalobce S. S. byl vlastníkem pozemku ve společném jmění manželů, na nějž dne 2. 2. 2016 bez souhlasu a vědomí žalobce vstoupily úřední osoby žalovaných, konkrétně tři zaměstnanci odboru výstavby a územního plánování a dva zaměstnanci odboru živnostenského úřadu žalovaného MÚ B., dále dva strážníci Městské policie B., čtyři příslušníci Policie ČR a statik. Tyto osoby rovněž bez souhlasu a vědomí žalobce vstoupily do budovy stojící na pozemku.

Dne 12. 2. 2016 byl žalobci doručen přípis žalovaného MÚ B., odboru výstavby a územního plánování ze dne 2. 2. 2016, kterým byl žalobce informován o provedení kontrolní prohlídky technického stavu stavby kolny a skladu na pozemku. Žalobci bylo v přípisu sděleno, že ke vstupu na pozemek do-

šlo z důvodu podezření na bezprostřední ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat, jež mělo nastat v souvislosti s odstraňováním staveb na sousedním pozemku p. č. X ve vlastnictví společnosti G. P. B, s. r. o. (dále jen „pozemek p. č. X“). Toto podezření mělo vyplynout z kontrolní prohlídky provedené žalovaným MÚ B. na základě podnětu žalobce dne 28. 1. 2016 na sousedním pozemku p. č. X a z vyjádření statika, který do protokolu o kontrolní prohlídce sdělil, že zavětrování stavby kolny a skladu není možné kvůli obvodové pórobetonové stěně, která byla nově bez opatření stavebního úřadu vybudována na hranici mezi pozemkem p. č. X a pozemkem ve vlastnictví žalobce. Podle statika současný stav jak obvodové stěny, tak i kolny a skladu jako celku nelze považovat za stabilní a bezpečný pro užívání. Ve shora označeném přípisu bylo žalobci dále sděleno, že žalovaný MÚ B. požádal Městskou policii B. a Policii ČR o součinnost z důvodu, že žalobce měl v minulosti ve dvou případech zamezit vstupu úředních osob žalovaného MÚ B. na svůj pozemek.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 10. 2018, čj. 45 A 15/2016-88, shledal zásah úředních osob žalovaného MÚ B. zařazených do odboru obecního živnostenského úřadu, strážníků Městské policie B. a příslušníků Policie ČR, obvodního oddělení B. u P. ze dne 2. 2. 2016 spočívající v jejich vstupu na pozemek žalobce a do stavby kolny a skladu na tomto pozemku nezákonným.

Krajský soud shledal, že otázku důvodnosti žaloby bylo třeba posoudit zvlášť ve vztahu ke každému z žalovaných vzhledem k jejich odlišným oprávněním vyplývajícím z příslušných předpisů. Společně předeslal, že nebylo pochyb o tom, že by se jednalo o zásah ve smyslu § 82 s. ř. s., a konstatoval, že soudní ochrana proti vstupu úředních osob žalovaného MÚ B. mohla být žalobci poskytnuta pouze v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, a to ačkoliv si byl soud vědom skutečnosti, že posuzování zákonnosti tohoto zásahu může vyvstat jako předběžná otázka i v jiných soudních řízeních (např. v řízení o přezkumu rozhodnutí vydaných v návaznosti na zjištění učiněná při tomto zásahu). Ke shora uvedenému výroku II. rozsudku, který se týká vstupu úředních osob odboru výstavby a územního plánování žalovaného MÚ B. na pozemek žalobce, pak krajský soud uvedl následující.

Předeslal, že za podmínek upravených v § 172 odst. 2 stavebního zákona lze vstoupit na cizí pozemek nebo do cizí stavby bez předchozího vědomí jejich vlastníka, jehož postačí vyrozumět o realizovaném vstupu ex post. Pro tyto případy je charakteristické, že se týkají mimořádně naléhavých situací, v nichž vstup na pozemek či do stavby nesnese odkladu.

V daném případě bylo podle krajského soudu zřejmé, že na základě poznatků získaných dne 28. 1. 2016 při kontrolní prohlídce na pozemku p. č. X, zhodnocených prizvaným statikem, nabyt stavební úřad důvodné obavy o stabilitu stavby kolny a skladu na předmětném pozemku, resp. jejich částí provedených bez povolení stavebního úřadu (obvodové zdi postavené bez základu). Jednalo se o nepovolenou stavební úpravu, k níž nebyla stavebnímu úřadu předložena žádná projektová dokumentace, takže úřad nedisponoval žádnými informacemi o stabilitě stavby jako celku a jejích částí. Důvodně tak vycházel z předpokladu, že může být bezprostřed-

ně ohrožen život nebo zdraví osob (jednak užívajících tuto stavbu, jednak pohybujících se po pozemcích v jejím okolí, např. na pozemku p. č. X). Ověřit tuto skutečnost bylo možné pouze provedením kontrolní prohlídky samotné stavby, která pak mohla vést v závislosti na učiněných zjištěních k vydání rozhodnutí o neodkladném odstranění stavby (části stavby), o nařízení provedení nutných zabezpečovacích prací nebo o vyklizení ve veřejném zájmu.

Nedostatek bezprostřednosti hrozby nebylo možné podle krajského soudu spatřovat v tom, že žalovaný MÚ B. neprovedl kontrolní prohlídku ihned, jakmile získal poznatky o závadném stavu žalobcovy stavby (tj. dne 28. 1. 2016), nýbrž až třetí pracovní (a pátý kalendářní) den poté. Z postupu žalovaného MÚ B. nebylo možné dovodit, že s provedením kontrolní prohlídky nepřiměřeně otálel, hned dne 29. 1. 2016 totiž požádal o součinnost Policii ČR.

K argumentaci žalobce, že by bylo ku prospěchu věci, kdyby byl stavebním úřadem přizván ke kontrolní prohlídce stavby na pozemku p. č. X dne 28. 1. 2016, krajský soud uvedl, že okruh osob, které se musí nebo mohou kontrolní prohlídky stavby účastnit, je vymezen v § 133 odst. 4 stavebního zákona, přičemž vlastník sousedního pozemku do něho nepatří. Byť mohl žalovaný MÚ B. zvolit postup, jenž žalobce navrhoval, pro posouzení dané věci bylo významné, že nepřizváním žalobce k provedení kontrolní prohlídky stavby na pozemku p. č. X nebyl porušen stavební zákon a že následně vykonaný vstup oprávněných úředních osob žalovaného MÚ B. na žalobcův pozemek a do jeho stavby byl proveden v souladu s § 172 odst. 2 stavebního zákona.

Krajský soud tedy uzavřel, že vstup úředních osob žalovaného MÚ B. působících v odboru výstavby a územního plánování nebyl nezákonný. Žalobu v tomto rozsahu shledal nedůvodnou.

Proti výrokům II. a V. rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost. Podle stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil naplnění kritérií dle § 172 odst. 2 stavebního zákona, neboť pojem „bezprostřední ohrožení“ vyložil ve vztahu k žalovanému vstupu natolik extenzivně, až de facto došlo k bagatelizaci významu tohoto ustanovení. Smyslem § 172 odst. 2 stavebního zákona je nejen zajištění ochrany bezpečí a života nebo zdraví osob či zvířat v souvislosti s umožněním oprávněných úředních osob narušit vlastnické právo vlastníka stavby či pozemku, ale také zajištění ochrany vlastnického práva vlastníka stavby a pozemku tak, aby za užití § 172 odst. 2 stavebního zákona nebyly prováděny běžné kontrolní prohlídky úředními osobami bez vědomí a přítomnosti vlastníků stavby či pozemku, kterými by se obcházely zákonné povinnosti úředních osob spojené s nařízením a výkonem běžné kontrolní prohlídky.

Stěžovatel se neztotožnil se závěrem krajského soudu o tom, že bezprostřední ohrožení dne 2. 2. 2016 existovalo na základě zjištění učiněných úředními osobami odboru výstavby a územního plánování žalovaného MÚ B. dne 28. 1. 2016, a to s argumentací, že tyto osoby dne 29. 1. 2016 požádaly o součinnost Policii ČR. Dle stěžovatele právě tento prokázaný postup úředních osob žalovaného MÚ B. značil, že objek-

tivně nebyl dán stav bezprostředního ohrožení, ale pouze stav „nevědomosti úředních osob o stavu nemovitosti stěžovatele“, který si chtěly tyto úřední osoby ověřit. Uvedené úřední osoby pak vědomě a v klidu vstup do budovy a na pozemek stěžovatele na den 2. 2. 2016 naplánovaly, přičemž s plánováním začaly již dne 28. 1. 2016.

Dle stěžovatele byla pak chybně při právním výkladu existence bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat krajským soudem nezohledněna listinnými důkazy prokázaná a mezi stranami nesporná skutečnost, že dne 28. 1. 2016 měly úřední osoby odboru výstavby a územního plánování žalovaného MÚ B. možnost pozvat stěžovatele na kontrolní prohlídku na sousedním pozemku, byť ze zákona stěžovatel neměl právo se jí účastnit a nemohl se jí tak ani na základě zákona domáhat. S ohledem na listinami prokázaný celý průběh demolice na sousedním pozemku v lednu 2016, stěžovatelovy aktivity a žádosti o prošetření této demolice a vyjadřované obavy o důsledky demolice v rozporu s demoličním povolením mělo být podle stěžovatele zcela logické, že oprávněné úřední osoby žalovaného MÚ B. se minimálně pokusí provést kontrolní prohlídku jak na sousedním pozemku, tak i u stěžovatele za účasti všech zainteresovaných, tj. stěžovatele a stavebníka provádějícího práce na sousedním pozemku. Tento krok, jakkoliv může být v současné době označen za spekulativní, ve smyslu toho, zda by si vlastníci vzájemně umožnili vstupy na pozemky za účelem kontrolních prohlídek, však byl jediným logickým, pokud úřední osoby žalovaného MÚ B. chtěly skutečně objektivně a za ochrany práv všech vlastníků dotčených pozemků a staveb zjistit stav věci. Naznačený postup však nebyl užit, ačkoliv pro to není možno najít racionální vysvětlení. Stěžovatel urgoval celý leden, měl zájem na řešení věci, přesto byl v konečném důsledku z řešení vyloučen.

Za takové situace bylo dle stěžovatele povinností krajského soudu při hodnocení existence bezprostředního ohrožení života nebo zdraví vyhodnotit tyto okolnosti nejen ve vztahu ke zjištěním, která si správní orgán učinil sám při kontrolní prohlídce dne 28. 1. 2016, ale také ve vztahu ke zvážení, proč navzdory jednání stěžovatele z ledna 2016 nebyl na straně úředních osob žalovaného MÚ B. projeven sebemenší pokus o zjištění stavu nemovitosti stěžovatele od 28. 1. 2016 do 1. 2. 2016 (in eventum do 2. 2. 2016) za součinnosti stěžovatele.

Dle názoru žalovaného je posouzení existence bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat otázkou skutkovou, přičemž splnění této podmínky bylo navíc v řízení před krajským soudem prokázáno. Podmínky podle § 172 odst. 2 stavebního zákona pro vstup úředních osob žalovaného MÚ B. na předmětný pozemek a do dalších nemovitostí dne 2. 2. 2016 byly splněny.

Oprávnění ke vstupu podle § 172 odst. 2 stavebního zákona existuje po celou dobu trvání bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat. Případné prodlení správního orgánu při řešení situace by mohlo mít důsledky toliko při posuzování nezákonné nečinnosti správního orgánu, popř. při posuzování náhrady škody z nesprávného úředního postupu, pokud by ohrožení chráněného zájmu v důsledku vědomé nečinnosti (prodlení) správního orgánu přešlo v poškození chráněného zájmu. Oprávnění správního orgánu podle § 172 odst. 2 sta-

vebního zákona není jakýmsi beneficiem pro správní orgán, nárokem, který by mohl např. „prekludovat“ z důvodu jeho nevykonání. Správní orgán podle něj nevykonává svá práva „proti“ vlastníku nemovitosti, nýbrž chrání důležitý celospolečenský zájem (mimo jiné zájem, který je – též – zájmem vlastníka). Konečně ani jazykový výklad předmětného ustanovení nedává žádný podklad pro závěr, že by „bezprostředním“ ohrožením bylo myšleno výhradně ohrožení vzniklé nebo zjištěné před krátkou dobou, nýbrž že ona bezprostřednost se vztahuje k možnému škodlivému následku, tedy že k poškození chráněného zájmu může dojít bezprostředně.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Z odůvodnění:

Podle § 82 s. ř. s. „každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný“.

Podmínky, za nichž mohou oprávněné úřední osoby vstupovat na cizí pozemky, stavby a do cizích staveb, jsou vymezeny v § 172 stavebního zákona. Podle § 172 odst. 1 „pověřený zaměstnanec stavebního úřadu, orgánu územního plánování a orgánu obce (dále jen „oprávněná úřední osoba“), pokud plní úkoly podle tohoto zákona, je oprávněn vstupovat na cizí pozemky, stavby a do staveb **s vědomím** jejich vlastníků, a to při a) zjišťování stavu stavby a pozemku, b) opatřování důkazů a dalších podkladů pro vydání správního rozhodnutí nebo opatření“. Podle § 172 odst. 2 stavebního zákona „v případě bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat, které nastalo v souvislosti s přípravou a prováděním neodkladného odstranění stavby, nutných zabezpečovacích prací nebo vyklizení stavby ve veřejném zájmu, může oprávněná úřední osoba vstoupit na pozemek, stavbu a do stavby **i bez vědomí** jejich vlastníka. O tom musí vlastníka bez zbytečného odkladu informovat a uvést důvody, které k tomu vedly“. Podle § 172 odst. 3 stavebního zákona „do obydlí může oprávněná úřední osoba vstoupit, jen pokud je to nezbytné pro ochranu života, zdraví nebo bezpečnosti osob. Pokud je obydlí užíváno také pro podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, může do něj oprávněná úřední osoba vstoupit též, je-li to nezbytné pro plnění úkolů veřejné správy podle tohoto zákona. Uživatel obydlí je v uvedených případech povinen oprávněné úřední osobě vstup do obydlí umožnit.“

Z citované právní úpravy vyplývá, že § 172 odst. 1 stavebního zákona stanoví obecný režim pro vstup na cizí pozemky, stavby a do staveb, přičemž jednou z podmínek pro uplatnění tohoto režimu je vědomí vlastníka pozemku či stavby o vstupu oprávněných úředních osob. Ustanovení § 172 odst. 2 téhož zákona pak stanoví jednu z výjimek z uvedeného obecného pravidla. Podle tohoto ustanovení je vstup na cizí pozemek nebo do cizí stavby výjimečně možný i bez předchozího vědomí jejich vlastníka, jehož postačí vyrozumět o realizovaném vstupu teprve dodatečně. Jedná se o situace „bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat [první podmínka pro aplikaci § 172 odst. 2], které nastalo v souvislosti s přípravou a prováděním neodkladného odstranění stavby, nutných

zabezpečovacích prací nebo vyklizení stavby ve veřejném zájmu [druhá podmínka pro aplikaci § 172 odst. 2]“. Z uvedeného je zřejmé, že se jedná o mimořádně naléhavé situace, v nichž vstup na pozemek či do stavby nesnese odkladu. Právě v případech tohoto akutního ohrožení některých právem chráněných zájmů je postavení orgánů veřejné moci v jistém směru posíleno a se zřetelem k efektivitě ochrany je jim umožněno promptně reagovat na hrozící nebezpečí. V této souvislosti § 172 odst. 3 stavebního zákona pak stanoví specifické podmínky pro vstup oprávněných úředních osob do obydlí.

Pokud jde o druhou shora uvedenou podmínku pro aplikaci § 172 odst. 2 stavebního zákona, krajský soud v napadeném rozsudku upozornil, že její jazyková formulace („ohrožení [...], které nastalo v souvislosti s“) navozuje dojem, že první podmínka (tedy bezprostřední ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat) musí nastat pouze v důsledku přípravy nebo provádění neodkladného odstranění stavby, nutných zabezpečovacích prací nebo vyklizení stavby ve veřejném zájmu. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že takový výklad by byl nesprávný a v rozporu se systematickým a teleologickým výkladem právní normy. Neodkladné odstranění stavby, nutné zabezpečovací práce a vyklizení stavby ve veřejném zájmu jsou instituty, jejichž aplikace přichází do úvahy právě v situaci neuspokojivého stavu stavby, který je třeba řešit některým z těchto právních nástrojů, aby se odstranilo ohrožení zdraví a životů osob a zvířat.

Výše uvedenou druhou podmínku pro aplikaci § 172 odst. 2 stavebního zákona je tedy třeba vyložit tak, že vstup na cizí pozemek nebo do cizí stavby je nezbytný především za účelem přípravy nebo provádění neodkladného odstranění stavby, nutných zabezpečovacích prací nebo vyklizení stavby ve veřejném zájmu. Konkrétně v situaci, kdy s ohledem na zjištěné skutečnosti, z nichž lze usuzovat na možnou existenci bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat, bude pravděpodobně nezbytné následně přikročit k neodkladnému odstranění stavby, nutným zabezpečovacím pracím nebo vyklizení stavby ve veřejném zájmu. Tyto odstraňovací, zabezpečovací nebo vyklizovací práce mohou být tedy teprve možným důsledkem opodstatněně předpokládaného (na základě dostupných informací) a v důsledku vstupu na cizí pozemek nebo do cizí stavby následně s jistotou potvrzeného bezprostředního ohrožení zdraví nebo životů osob či zvířat.

Stěžovatel v kasační stížnosti formuloval jednu kasační námitku, konkrétně činí sporným splnění podmínek pro vstup na jeho pozemek a do stavby kolny a skladu na tomto pozemku z důvodu bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat ve smyslu § 172 odst. 2 stavebního zákona.

Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že stěžovatel ve vztahu ke shora nastíněné otázce toliko opakuje argumenty, které uplatnil již v řízení o žalobě a se kterými se krajský soud podrobně a zcela přesvědčivě vypořádal.

Stěžovatel zejména namítá, že krajský soud pojem „bezprostřední ohrožení“ vyložil ve vztahu k namítanému vstupu natolik extenzivně, až de facto došlo k bagatelizaci významu § 172 odst. 2 stavebního zákona. Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud naplnění podmínek pro aplikaci to-

hoto ustanovení přesvědčivě zasadil do kontextu konkrétních skutkových okolností projednávané věci, které postup podle § 172 odst. 2 stavebního zákona odůvodňují. Ze shmutí informací, jaké o stavu stavby na pozemku stěžovatele měly úřední osoby žalovaného MÚ B. k dispozici bezprostředně před tím, než vstoupily na pozemek stěžovatele, vyplynuly následující pro věc rozhodné skutečnosti.

V průběhu měsíce ledna 2016 se stěžovatel opakovaně obrátil na stavební úřad ve snaze zabránit tomu, aby na sousedním pozemku p. č. X, na němž byla prováděna demolice staveb, nebyla zbourána též zeď stojící na hranici pozemků, k níž je přistavena na předmětném pozemku stěžovatele stavba (kolna a sklad), již poskytuje zeď ochranu. Dne 28. 1. 2016 provedl stavební úřad na pozemku p. č. X kontrolní prohlídku, při které zjistil, že zeď stojící na hranici pozemků byla odstraněna a stavba kolny a skladu na pozemku stěžovatele byla vyzděna obvodovou zdí o tloušťce 8–10 cm založené pouze na podkladním betonu. Stavba byla po celé délce hranice pozemků zabezpečena proti vniknutí nepovolaných osob i proti povětrnostem. Statik, jenž se účastnil kontrolní prohlídky, shledal, že současný stav obvodové zdi i kolny jako celku nelze považovat za stabilní a bezpečný pro užívání. Stavební úřad tedy dne 2. 2. 2016 vstupoval na pozemek stěžovatele spolu s přizvaným statikem za situace, kdy zde byly důvodné pochybnosti o bezpečnosti kolny a skladu s ohledem na vyzděnou obvodovou stěnu postavenou bez povolení či jiného opatření stavebního úřadu.

Z uvedeného vyplývá, že na základě informací, které měl žalovaný MÚ B. k dispozici, bylo v dané věci namístě provést kontrolní prohlídku stavby stěžovatele za přítomnosti statika (neboť zde byly skutečnosti, z nichž bylo možno odůvodněně usuzovat na existenci bezprostředního ohrožení zdraví nebo životů osob či zvířat), a to za účelem zvážení dalšího postupu (nařízení neodkladného odstranění stavby, provedení zabezpečovacích prací, případně ve spojení s nařízením vyklizení stavby). V rámci kontrolní prohlídky pak mohly oprávněné úřední osoby vstoupit na pozemek stěžovatele a do jeho stavby i bez jeho vědomí dle § 172 odst. 2 stavebního zákona, neboť podmínky pro tento postup – jak je Nejvyšší správní soud nastínil shora – byly v projednávané věci splněny.

Stěžovatel v této souvislosti namítá, že postup úředních osob žalovaného MÚ B. signalizuje, že objektivně nebyl dán stav bezprostředního ohrožení, ale pouze stav „nevědomosti úředních osob o stavu nemovitosti stěžovatele“, který si chtěly tyto úřední osoby ověřit.

Z dokazování v projednávané věci vyplývá, že kontrolní prohlídka byla v daném případě provedena za účelem ověření statického stavu stavby s tím, že teprve na základě statického vyhodnocení bude rozhodnuto o dalším postupu. Jak však uvedl již krajský soud, tato jistá „předběžnost“ kontrolní prohlídky ze dne 2. 2. 2016 nemění nic na tom, že jsou splněna kritéria § 172 odst. 2 stavebního zákona, neboť její spojitost spolu s v úvahu přicházejícím nařízením okamžitého odstranění stavby či provedení zabezpečovacích prací je zřejmá, byť tato rozhodnutí nemusela být vydána ihned po skončení kontrolní prohlídky.

Nejvyšší správní soud tak shodně s krajským soudem konstatuje, že oprávněné úřední osoby mohou uskutečnit vstup na cizí pozemek nebo do cizí stavby podle § 172 odst. 2 stavebního zákona, jestliže bezprostředně před vstupem mají k dispozici takové informace o stavu stavby, na základě nichž lze důvodně předpokládat, že by po bližším ohledání stavby mohlo být vydáno rozhodnutí o nařízení neodkladného odstranění stavby, provedení nutných zabezpečovacích prací nebo vyklizení stavby ve veřejném zájmu. Tyto podmínky byly v projednávané věci naplněny.

Stěžovatel v této souvislosti konečně namítá, že žalovaný MÚ B. nevyužil možnosti zjištění stavu nemovitosti stěžovatele od 28. 1. 2016 do 2. 2. 2016 za součinnosti s ním, konkrétně neprovedl kontrolní prohlídku jak na sousedním pozemku, tak i u stěžovatele za účasti všech zainteresovaných, tj. stěžovatele a stavebníka provádějícím práce na sousedním pozemku. Nejvyšší správní soud k tomu podotýká, že jednak sám stěžovatel označuje tuto argumentaci za spekulativní, pro soud je nicméně podstatné, že zákonnost vstupu oprávněných úředních osob žalovaného MÚ B. na předmětný pozemek a do stavby stěžovatele dne 2. 2. 2016 není ve smyslu § 172 odst. 2 stavebního zákona nijak ovlivněna tím, zda se stěžovatel mohl účastnit kontrolní prohlídky stavby provedené na sousedním pozemku dne 28. 1. 2016.

V neposlední řadě Nejvyšší správní soud nesouhlasí ani se stěžovatelem namítaným časovým aspektem bezprostřednosti ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat. Jak uvedl již krajský soud, z postupu žalovaného MÚ B. nelze dovodit, že s provedením kontrolní prohlídky nepřiměřeně otálel, hned 29. 1. 2016 požádal o součinnost Policii ČR. Pojem bezprostřední ohrožení ve smyslu § 172 odst. 2 stavebního zákona neznamená, že je otázkou několika málo hodin, kdy může dojít ke škodlivému následku. Je to stav, kdy škodlivý následek může nastat prakticky kdykoliv při kumulaci „vhodných“ faktorů (např. klimatických a konstrukčně zátěžových). Pro podřazení dané situace pod jednotlivé odstavce § 172 stavebního zákona je určující soubor poznatků, které měl žalovaný MÚ B. k dispozici v okamžiku realizace vstupu na cizí pozemek a do cizí stavby, a předpoklad plynoucí z těchto poznatků. Na zákonnost jeho počínání nelze zpětně usuzovat na základě skutečností, které byly zjištěny až v rámci kontrolní prohlídky učiněné na základě vstupu na cizí pozemek a do cizí stavby (tedy např. zda se potvrdil, nebo nepotvrdil původní předpoklad nezbytnosti provedení okamžitého odstranění stavby či nutných zabezpečovacích prací).

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v projednávané věci byly podmínky pro vstup úředních osob odboru výstavby a územního plánování žalovaného MÚ B. na pozemek stěžovatele a do stavby na tomto pozemku podle § 172 odst. 2 stavebního zákona splněny.

**URČENÍ PRÁVNÍHO VZTAHU – ZÁKONNOST
KOLAUDACE**

§ 142 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

§ 118, § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 82, § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Právní věta:

I. Smyslem vedení řízení o určení právního vztahu je odstranění sporu nebo odstranění nejasností, které brání dotčené osobě v uplatnění jejich práv a které nelze vyřešit či odstranit v jiném řízení či prostřednictvím vydání osvědčení kde musí existovat právní nejistota o určitém právním vztahu. Kde takové nejistoty není a kde je taková otázka již vyřešena existujícím pravomocným správním rozhodnutím, řízení o vydání deklaratorního rozhodnutí dle § 142 správního řádu postrádá smysl.

II. Existence kolaudačního rozhodnutí nebrání v postupu správního orgánu v řízení o nařízení odstranění stavby podle § 88 odst. 1 stavebního zákona z roku 1976. Tento závěr je platný i pro úpravu pozdější, neboť smysl § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona je zcela shodný se smyslem § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976. Stavební úřad nemůže případně pochybení stavebního úřadu při vydání kolaudačního rozhodnutí zhojit rozpor provedené stavby se stavebním povolením.

Nejvyšší správní soud rozhodl v řízení o kasační stížnosti žalobců F. P. a O. P. ve věci změny kolaudačního rozhodnutí sousední stavby proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 10. 2017, č. j. 30 A128/2015-94 tak, že kasační stížnost zamítl.

Z odůvodnění mj. vyplývá

Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 14. 8. 2015, č. j. MMB/0251203/2015, sp. zn. OUSR/MMB/0053331/2015 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“), zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí ÚMČ B.-s. odboru stavebního (dále jen „stavební úřad“) ze dne 4. 5. 2015, č. j. MCBSev/013427/15.

Posledně uvedeným rozhodnutím stavební úřad zamítl žádost žalobců o určení právního vztahu podle § 142 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), ve věci určení, zda na základě vydaného kolaudačního rozhodnutí stavebník (jímž je osoba zúčastněná na řízení – dále jen „stavebník“) „nabyl právo užívání stavby rodinného domu při ulici X, č. p. X pozemek parc. č. X, k. ú. S., oprávněně, a tudíž mu toto právo vzniklo oprávněně, nebo neoprávněně, a tudíž

mu toto právo nikdy nevzniklo“. Dále se žalobci domáhali určení, že stavebníkovi nevzniklo právo užívání stavby podle § 82 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon); dále jen „stavební zákon z roku 1976“, na základě kolaudačního rozhodnutí ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. STU/04/1001172, č. j. MCBSev/014256/11 (dále jen „kolaudační rozhodnutí“).

Žalobci jsou vlastníky nemovitosti – rodinného domu na pozemku, který bezprostředně sousedí s nemovitostí stavebníka uvedenou v předchozím odstavci. Žalobci se brání proti realizované stavbě stavebníka, která byla kolaudována výše uvedeným kolaudačním rozhodnutím, a chtějí dosáhnout její změny. Žalobci přitom nebyli v souladu se stavebním zákonem z roku 1976 účastníky kolaudačního řízení. S jeho výsledkem však nesouhlasí a kolaudační rozhodnutí mají za nezákonné, protože předmětná stavba podle jejich názoru neodpovídá podmínkám stavebního povolení, zejména podle nich stavebník nevybudoval clonnou stěnu oddělující jeho dům od domu žalobců.

V projednávané věci je stěžejní spornou právní otázkou, zda byly splněny zákonné podmínky pro vydání rozhodnutí o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu, přičemž žalovaný i krajský soud dospěli shodně k závěru, že tyto podmínky dány nebyly.

Proti rozhodnutí žalovaného brojili žalobci žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Žalobci poukazovali na to, že stavebník požádal o projednání změny stavby před jejím dokončením podle § 118 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon); dále jen „stavební zákon z roku 2006“, která měla spočívat v upuštění od realizace stěny na severovýchodní straně pozemku, parcelní číslo X, a terasy s pergolou, které na stavbu navazovaly. Namísto toho stavebník navrhoval, že v prvním nadzemním podlaží bude realizován balkon lichoběžníkového půdorysu. V tomto řízení byli žalobci v postavení účastníků řízení a podali v něm proti navrhované změně námítky. Stavebník však poté vzal žádost o projednání změny stavby před dokončením zpět a toto řízení bylo zastaveno. Následně byla stavba kolaudována, ačkoli změna stavby byla fakticky provedena.

Žalobci jsou nyní obtěžováni nepřipustnou pohledovou imisí na nemovitost stavebníka a jsou ohroženi požárně nebezpečným prostorem, který by clonná stěna eliminovala.

Co se týče argumentace právní, žalobci tvrdili, že požadované deklaratorní rozhodnutí podle § 142 správního řádu je podstatně pro další ochranu jejich práv a oprávněných zájmů a tyto otázky nemohou být řešeny v jiném správním řízení. Rozhodnutí žalovaného a stavebního úřadu o jejich žádosti o vydání deklaratorního rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná a nezákonná. Poukázali také na to, že využívání stavby stavebníka ohrožuje žalobce požárním rizikem.

Krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Obsáhle se zabýval otázkou, zda byly splněny podmínky pro vydání deklaratorního rozhodnutí podle § 142 správního řádu. Dovodil, že toto ustanovení stanoví dvě podmínky pro vydání deklaratorního rozhodnutí: (1) žadatel (zde žalobci) musí prokázat, že rozhodnutí je nezbytné pro uplatnění jeho práv, a (2) ohledně

dané otázky (vzniku, trvání nebo zániku právního vztahu) nelze vydat osvědčení, ani tuto otázku nelze řešit v rámci jiného správního řízení. Podle krajského soudu nebyla splněna ani jedna z uvedených podmínek.

Co se týče podmínky první (nezbytnost deklaratorního rozhodnutí pro uplatnění práv žalobců dle § 142 odst. 1 správního řádu), krajský soud zdůraznil, že správní orgán v řízení podle § 142 správního řádu nemůže napravovat vady či nezákonnosti předcházejících řízení, neboť řízení podle tohoto ustanovení postrádá charakteristiky opravného prostředku. Účastník stavebního řízení, který není účastníkem řízení kolaudačního, má možnost domáhat se nápravy případných negativních vlivů stavby např. v občanském soudním řízení (právo imisi) nebo dát podnět k řízení o odstranění stavby podle stavebního zákona. K takové obraně (uplatnění práv) však není nezbytné vydání rozhodnutí, jehož se žalobci žádostí o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu domáhali.

Krajský soud k této dílčí otázce uzavřel, že účel deklaratorního rozhodnutí musí být jasně pojmenován a musí být rovněž právně uskutečnitelný, tj. musí být zřejmé, že určitá práva žadatelé svěřili a musí být prokázáno, že k jejich obraně a následným krokům ve věci je nezbytné rozhodnutí dle § 142 správního řádu. Žalobci tvrdili, že jsou v důsledku kolaudačního řízení ohroženi požárním rizikem a jako konkrétní řízení, pro něž požadované deklaratorní rozhodnutí potřebovali, uvedli řízení o odstranění stavby a řízení vůči pojišťovně. Ohledně řízení o odstranění stavby krajský soud odkázal na úpravu § 129 stavebního zákona z roku 2006, z níž nelze dovodit, že by žalobci pro uplatnění svých práv nutně deklaratorní rozhodnutí potřebovali. Ohledně řízení s pojišťovnou žalobci neuvedli žádný konkrétní důvod vyvolávající potřebu vydání deklaratorního rozhodnutí.

Co se týče podmínky druhé (zda lze otázku řešit v jiném správním řízení), krajský soud citoval příslušná ustanovení stavebního zákona z roku 1976. Zdůraznil také, že otázka, zda vzniklo stavební právo užívání stavby, byla řešena v rámci kolaudačního řízení završeném vydáním kolaudačního rozhodnutí, které vyslovilo, že toto právo stavebníkovi vzniklo. Žalobci se svojí žádostí domáhali po více než třech letech od právní moci kolaudačního rozhodnutí vydání deklaratorního rozhodnutí podle § 142 správního řádu, že právo užívání stavby stavebníkovi nevzniklo.

Krajský soud z judikatury dovodil, že rozhodnutí podle § 142 správního řádu jsou přípustná typicky v případě opomenutého účastníka tzv. zkráceného stavebního řízení podle stavebního zákona z roku 2006. Naopak v řízení podle § 142 správního řádu nelze napravovat vady nebo nezákonnosti předchozích řízení. Z uvedených důvodů krajský soud k této dílčí otázce uzavřel, že nebyla naplněna podmínka podle § 142 odst. 2 správního řádu, protože otázka vzniku práva užívat stavbu mohla být a také byla řešena v rámci jiného správního řízení, tedy řízení kolaudačního.

Žalobci nesouhlasili se závěrem krajského soudu o neaplikovatelnosti postupu dle § 142 správního řádu na jejich případ. Polemizovali i s dílčím závěrem krajského soudu, že mohou svoji otázku řešit v řízení o odstranění stavby. Podle stěžovatelů by totiž „první námitkou“ v takovém řízení byla skutečnost, že stavba byla řádně kolaudována. Stěžovatelé tak nemají reálnou možnost se svých práv domoci.

Stěžovatelé zdůraznili, že úprava stavebního zákona z roku 2006 vzhledem k neúčasti dalších osob na kolaudačním řízení stanoví, že kolaudační souhlas není rozhodnutím správního orgánu a „tam je zcela na místě postup“ podle § 142 správního řádu, neboť jej nemají jak jinak dotčené osoby napadat. Podání žádosti o vydání deklaratorního rozhodnutí je namístě ve vztahu k nezákonné a dosud nevyřešené změně stavby před jejím dokončením, neboť stěžovatelé by byli účastníky řízení o změně stavby, které by o její změně bylo vedeno. Jediným řízením, v němž námitky stěžovatelů mohly být projednány, bylo právě řízení o změně stavby. Jakmile stěžovatelé v daném řízení své námitky uplatnili, stavebník vzal žádost o změnu stavby zpět a stavební úřad řízení zastavil. Nyní však stěžovatelé nemají jinou možnost, než podat žádost podle § 142 správního řádu.

Stěžovatelé dovedli rozpor odůvodnění napadeného rozsudku s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2017, č. j. 4 As 233/2016-39 a uzavřeli, že mají zájem na požadovaném určení, protože nemají jak jinak zpochybnit nezákonné provedení změny stavby před dokončením, když kolaudační rozhodnutí nezákonnou změnu stavby neřeší. V důsledku změny stavby je nemovitost stěžovatelů ohrožena požárním nebezpečím, které nemají nejmenší důvod trpět. Deklarace požadovaného určení je pak rozhodná pro další uplatňování práv žalobců nejen ve vztahu ke správním řízením (např. odstranění stavby), ale i vůči třetím osobám, zejména vůči pojišťovně.

Žalovaný ke kasační stížnosti uvedl, že krajský soud přesvědčivým a vyčerpávajícím způsobem hodnotil žalobní námitky stěžovatelů a v kasační stížnosti nejsou uvedeny žádné nové skutečnosti, které by vyvracely závěry krajského soudu. Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti a rozhodl, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelé předložili prakticky jen jednu kasační námitku týkající se právního posouzení věci. Tvrdili, že splnili zákonné podmínky pro vydání deklaratorního rozhodnutí o oprávnění užívat stavbu v situaci, kdy již existuje kolaudační rozhodnutí řešící tutéž otázku. Toto rozhodnutí však stěžovatelé mají za nezákonné a chtějí jej korigovat prostřednictvím deklaratorního rozhodnutí. Posledně uvedené rozhodnutí mají za nezbytné pro to, aby mohli dát podnět k zahájení řízení o odstranění stavby podle § 129 stavebního zákona z roku 2006.

Nejvyšší správní soud uvedenému stanovisku stěžovatelů nepřisvědčil; naopak souhlasil s právním názorem krajského soudu, že se stěžovatelé mohou vyřešení své otázky domáhat v jiném správním řízení a že mimo jiné i proto podmínky užití § 142 nebyly splněny. Ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu stanoví, že *správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo. Podle odstavce druhého téhož ustanovení pak platí, že podle odstavce 1 správní orgán nepostupuje, jestliže může*

o vzniku, trvání nebo zániku určitého právního vztahu vydat osvědčení anebo jestliže může otázku jeho vzniku, trvání nebo zániku řešit v rámci jiného správního řízení.

Povahou řízení podle § 142 správního řádu se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. Z jeho judikatury je patrná silná tendence vykládat toto ustanovení spíše restriktivně a omezit jeho použití výlučně na situace, kdy žadatel vskutku nemá jiné prostředky, jak dosáhnout autoritativního určení právního vztahu pro uplatnění svých práv. Naopak Nejvyšší správní soud opakovaně odmítl výklad tohoto ustanovení, jenž by vedl „zadními vrátky“ k novému přezkumu existujícího rozhodnutí. Například v rozsudku ze dne 7. 2. 2018, č. j. 9 As 330/2016-192 Nejvyšší správní soud uvedl, že „*smyslem vedení řízení o určení právního vztahu je odstranění sporu nebo odstranění nejasností, které brání dotčené osobě v uplatnění jejích práv a které nelze vyřešit či odstranit v jiném řízení či prostřednictvím vydání osvědčení*“. Dodal tehdy, že „*řízení o určení právního vztahu je typicky určeno k vyřešení otázek hmotného práva, které dosud nebyly předmětem autoritativního vyřešení ze strany veřejné správy (v řízení o určení právního vztahu je např. možno posuzovat existenci veřejně přístupné účelové komunikace, která se odvíjí od naplnění faktických znaků). V řízení o určení právního vztahu je obecně možno podrobovat dokazování skutečnosti, které se odehrály před značnou dobou, půjde-li o skutečnosti, které měly vliv na vznik, změnu či zánik právních vztahů, jež jsou předmětem řízení o určení právního vztahu. Absence lhůty pro možnost zahájit řízení o určení právního vztahu má hluboký význam tam, kde předmětem tohoto řízení jsou otázky dosud autoritativně nevyřešené ze strany veřejné správy, ale jejichž vyřešení je nezbytné k uplatnění práv dotčených osob. Řízení o určení právního vztahu však nemůže sloužit k přezkumu výsledku činnosti správních orgánů, se kterým zákon spojuje další účinky*“.

Z výše uvedeného vyplývá, že zde musí existovat právní nejistota o určitém právním vztahu. Kde takové nejistoty není a kde je taková otázka již vyřešena existujícím pravomocným správním rozhodnutím, řízení o vydání deklaratorního rozhodnutí dle § 142 správního řádu postrádá smysl. Správní orgán by totiž v každém případě nemohl otázku zodpovědět jinak, než

jak již byla autoritativně vyřešena v předcházejícím rozhodnutí o téže otázce. V projednávané věci je zřejmé, že se stěžovatelé v žádosti domáhali zodpovězení stejné otázky, která již byla autoritativně vyřešena právě kolaudačním rozhodnutím. Krajský soud správně dovodil, že stavební úřad by v řízení podle § 142 správního řádu nemohl ignorovat existenci tohoto rozhodnutí a byl by jím vázán. Podle § 73 odst. 2 správního řádu „*pravomocné rozhodnutí je závazné pro účastníky a pro všechny správní orgány*“; takovým rozhodnutím je nepochybně i kolaudační rozhodnutí. Jinak řečeno, stěžovatelé se snaží dosáhnout prostřednictvím řízení dle § 142 správního řádu přezkumu zákonnosti kolaudačního rozhodnutí a jeho zrušení. Takový procesní postup nemůže být úspěšný z důvodů výše uvedených.

Nejvyšší správní soud také přitakal krajskému soudu v názoru, že stěžovatelé se mohou domáhat vyřešení své otázky v řízení o odstranění stavby podle § 129 stavebního zákona z roku 2006, případně v řízení o provedení nařízení nezbytných úprav podle § 137 téhož zákona. Právě v řízení podle § 129 odst. 1 písm. b) uvedeného zákona se posuzuje soulad provedení stavby se stavebním rozhodnutím. Pokud stavba dokonce představuje akutně hrozící požární riziko, není vyloučeno ani řízení o nařízení nezbytných úprav podle § 137 stavebního zákona z roku 2006, podle něhož stavební úřad může nařídit nezbytné úpravy, jimiž se odstraňují „*hygienické, bezpečnostní, požární a provozní závady*“. Pokud by takové úpravy nebyly provedeny navzdory rozhodnutí stavebního úřadu, připadalo by v úvahu odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. a) stavebního zákona z roku 2006, tedy pro „*závadný stav ohrožující život a zdraví osob*“, který nebyl odstraněn přes výzvu stavebního úřadu.

Právě v uvedených řízeních nebude stavební úřad vázán kolaudačním rozhodnutím. V řízení o odstranění stavby totiž stavební úřad posuzuje pouze splnění podmínek výslovně uvedených v § 129 stavebního zákona z roku 2006.

Současně platí, že vydáním kolaudačního rozhodnutí se nezhojují případné závady stavby či jejího provedení v rozporu se stavebním povolením.

Ze všech výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

*Přílohu Stavebně právní praxe připravila:
Mgr. Tamara Blatová
Ústav územního rozvoje*